

(המשך מעמוד 49)

בביקורת טובות, אלא גם בהכנסות נאות, והגברת וולטרס הצעירה קיבלה בין השאר את פיר השחקנית המצטיינת מטעם לישכת המיסחר באמריקה.

לא צריך להתרגש יותר מדי, זה אחד מתוך עשרות הפרסים המוענקים בסוף כל שנה אזרחית, עליידי פאנים מגופים שונים מחברי ארצות-הברית. אבל כאשר בימאי אישית המיסחר מעניקה את הפרס, יש סיכוי סביר שכל הסוחרים מאוינים, ומה הם מפיקי הוליווד אם לא סוחרים ממולחים?

● סרט אחד שלא יהיה מיועד השנה לפרס האוסקר לסרט הזר הטוב ביותר למרות שיש רבים הסבורים שהוא ראוי לכבוד, הוא סרט בשם המשמיה. את הסרט עשה בימאי איטליני גולה בשם פאריצ'ו ספיארד. הסרט צולם כולו בארצות-הברית, ומימון הפקתו (שהיה צנוע כי רוב המשתתפים התנדבו) הגיע מגרמניה. אולם תקנון האוסקר דורש שכל מדינה תשלח את המועמד שלה לתחרות הסרט הזר הטוב ביותר, ואין שום סיכוי שאיראן תסכים לשלוח את הסרט הזה.

הסיבה העלילה מתארת כיצד אחד הצעירים הפאנאטיים של חומייני נשלח לאמריקה כדי לחסל קצין במישורת השאה, וכיצד הוא מגלה את כל השחיתות שמסתתרת מאחרי הצרקות המאוסה של אנשי הדת אשר שיגרו אותו למשימתו. מוכן שלא האיטולה יחתם על סרט שזה.

● הישראלי לשעבר יורם גרוס, העושה חיל באוסטרליה בסירטי אנימציה אשר גורפים ממון רב, החליט להרחיב את פעילותו. הוא מתכנן לחנוד, בחודש מאי, השנה, פסטיבל שלם של סירטי אנימציה לילדים, ובאופן יוצא מן הכלל, הוא מקווה שקהל היעד של הפסטיבל הזה יהיו לא העיתונאים המפונקים, אלא הילדים עצמם. לשם כך, הארגון הראשונה שלו, בתיכנון האירוע, היא להבטיח שמחיר כרטיסי הכניסה יהיה נמוך די הצורך כדי שכל ילד יוכל להרשות לעצמו לבקר בכמה מן הסרטים המוצגים בפסטיבל.

תהריך

חובה לראות

תל אביב — אני אוהב אותך כרמון, ימים בריקע, נהר הבוז, חג שמח מר לורנס, לפתע ביום ראשון.

ירושלים — אני אוהב אותך כרמון, יול.

תל אביב

★★★★ **ימים בריקע** (פאריס, ארצות-הברית) — סרט מרהיב של טרנס מאליק על פועל, אהובתו ואחותה, שמסתתרת בחווה כפרית, אחרי שנמלטו מתופת תעשייתית עירונית, בחיילת המאה. כדאי לראות שוב.

★★★ **נהר הבוז** (מוסיואן, יפן) — ידידות בין שני ילדים ניפאן שבין התבוסה במלחמת-העולם ובין הנס הכלכלי, איטי, פיוטי, רגיש, סרט ראשון של בימאי צעיר בשם קוהאי אוגורי.

★★★ **לפתע ביום ראשון** (צפון, צרפת) — מזכרתו של סוכן נכסי דלאינידיי מנקה אותו מאשמת רצח, בסרט שהוא כולו מחווה מקסימה לקולנוע האמריקאי האפל ולקסמיה המודרניים המאירים של השחקנית פאני ארדו.

★★★ **חג שמח מר לורנס** (תלכלת, אנגליה/יפן) — שניים אירופיים מול שוביהם היפאניים במלחמת-העולם השניה. עימות בין תרבויות שונות, המובילות את האנושות, בדרכים שונות, להרס קטלני באותה המידה. בימאי נאגיסה אושימה.

ירושלים

★★★★ **יול** (רון, תורכיה) — המישה אסירים יוצאים לשבוע חופשה ומיפגשים עם מה שמצפה להם בבית, משתלב יחד לדיוקו עגום, ביקורתי, מרכא, אבל אוושי ביותר של תורכיה בימינו. תסריט: אילמו גונאי.

★★★ **אני אוהב אותך כרמון** (מיטשל, ספרד) — קארולס סאורה מצלם בכישרון ובתנופה בתי-רגילים את מחולות הפלאמנקו שהכין אנטוניו גארס בגירסתו לסיפור של פרוספר מרימה על הצועניה היפה והעצמאית.

חיפה

★★ **משנה מקום, משנה מזל** (פאר, ארצות-הברית) — דן אקרוד ואדי מרפי בסאטירה פראית ושלוחת רסן על עימות בין המימטר לקבצן כושי, המשתפים בסופו של רבר פעולה, על רקע הפעולות המפוקקות של הכווסה החקלאית בשיקאגו. הבימאי ג'ון לאנדיס משתולל כרגיל.

חמרורים

נחוג ♦ יום הולדתו ה-42 של מייז'ור'ג' נראל (אלור) מוחמד בוחיארי, ניגרי מוסלמי, שתפס באחרונה את השילטון בניגריה, אב לשתי בנות, האוהב לשחק טניס וגולף, שלמד בבית-הספר הבריטי לקצינים, שבו החל את הקאריירה הצבאית שלו. קאריירה זו הביאה אותו במשך השנים לתפקיד המושל הצבאי של ביאפרה הצפונית, אחרי הבסתה במלחמת-האזרחים. למישרת שרה-הנפט ולאחר רונה לאלוף פיקוד-המיוזר, שבו הביס בהצלחה כוחות צ'אדיים שניסו את כוחם בתקריות-גבול.

נחוג ♦ יום הולדתו ה-61 של נירמאן מילר, שקנה את עולמו בפירסום העירומים והמתים בגיל 25. מילר היהודי, שרצה להיות מהנדס אווירונאוטי וסיים בהצטיינות את לימודי ההנדסה בהארוארד, שירת במלחמת-העולם כאיש חי"ר באיים הפיליפיניים והתפרסם יותר מאוחר כריבוי שותפו ובחשדות שהועלו נגדו שהוא סוחר בסמים. אך הצלחתו האמיתית היתה ונשארה בשדה הספרות: לאחרונה חתם על חוזה, המבטיח לו הכנסה של ארבעה מיליון דולר, תמורת ארבעה ספרים שהתחייב לכתוב בתשע השנים הקרובות.

נחוג ♦ יום-הולדתו ה-70 של ריצ'ארד מילהוז ניכסון, הנשיא ה-37 של ארצות-הברית והנשיא הראשון בתולדותיה, שהתפטר מכהונתו (עקב פרשת ווטרגייט). ניכסון, יליד קליפורניה, שעבד במלחמת-העולם במישרד המפקח על המחירים ולאחר מכן שירת כקצין בחיל-הים, נבחר לקונגרס בגיל 33, לסנאט בגיל 40 ולסגן-נשיא (של דווייט איזוהואר) בגיל 40.

נחוג ♦ יום-הולדתו ה-71 של נח מוזס, מנכ"ל ומבעלי ידיעות אחרונות, יליד פולין, שהיה בצעירותו חבר השומר הצעיר ופעיל בגדוד מגיני השפה העברית (שהקפיד על כך שיהודי ארצישראל ישתמשו אך ורק בלשון העברית). מוזס, מהנדס חקלאי לפי השכלתו (ההתמחות: משק החלב), התחיל את דרכו בעיתון, שיסד אכיו, ככתב צבאי, לאחר מכן שירת במלחמת-העולם, במישרת הרכבות הארצישראליית ובצבא הבריטי, והיה לעורך הצהרון, לפני 27 שנים, אחרי פטירת אביו.

נחוג ♦ יום-הולדתו ה-75 של דויד סיטון, יו"ר העדה הספרדית בירושלים, בעצמו יליד ירושלים, עיתונאי מגיל 17 (בעיקר בעיתוני הימין) שיסד, בשעתו, תנועת-נוער של מירחיים, הניצן. הוא נאסר עליידי הבריטים כאיש לח"י ושימש כמשך שנים כפרשן לענייני ערבים בקול ישראל.

נפטרה ♦ בת-לאביב, בגיל 63, דויד בנדיקט מוקדי, יליד ז'נבה ובנו של יהלומן, שהיה ידוע יותר כרנה מוקדי ואשר תחת שם-העט ר. איסטניס היה מבקר-המיסעדות הראשון בארץ (בימון הארץ). מוקדי, שלמד בצעירותו בלשנות ומוסיקה, עבר בחייו עיסוקים רבים. הוא היה ימאי וטבח-אזניות, גיטאריסט וזמר, עד שהחל את הקאריירה הגסטרונומית שלו ב-1965, אותה סיים כעריכת ירחון החיים הטובים, טעם טוב.

נפטרה ♦ ננמל היאכטות היווני פורטו קאלי, בגיל 72, אריק ויליאמס, נווט בחיל-האוויר המלכותי הבריטי של מלחמת-העולם, שמטוסו הופל מעל גרמניה. סיפורו סוס העץ, המספר את סיפור בריחתו, עם חבריו, ממחנה-שבויים גרמני, כשהם חופרים מינורה מתחת לטופעץ ענק שאותו בנו בחצר המחנה, בכיכול למטרת התעמלות, הפך רבי-מכר וסרט מצליח. מסיפור זה ומשמנה סיפרי-ההרפתקות האחרים שלו, הרוויח די כדי לעזוב בגיל 51 את אנגליה, לרכוש יאכטה שלה קרא הבורר ולבלות עליה את 21 השנים הבאות כשויטים ביס-התיכון.

נפטרה ♦ בת-לאביב, מפגיעת מכונית, בגיל 87, מיכאל אסף, לשעבר יו"ר אגודת העיתונאים והפרשן הראשון לעניינים ערביים בעיתונות הימית (דבר). אסף, שנהיה כפולין, מולדתו, בית-ספר עברי, עלה ארצה לקיבוץ ג'ושמאל, שממנו נשלח לברלין להשתלב במדעי המיזרח. אסף נודע גם כעורך השבועון הערבי של ההסתדרות לפני קום המדינה, חקיקת אל-אמר (דבר האמת) ויומון ההסתדרות אליים (היום), שהחזיק מעמד 12 שנים (1948-1960).

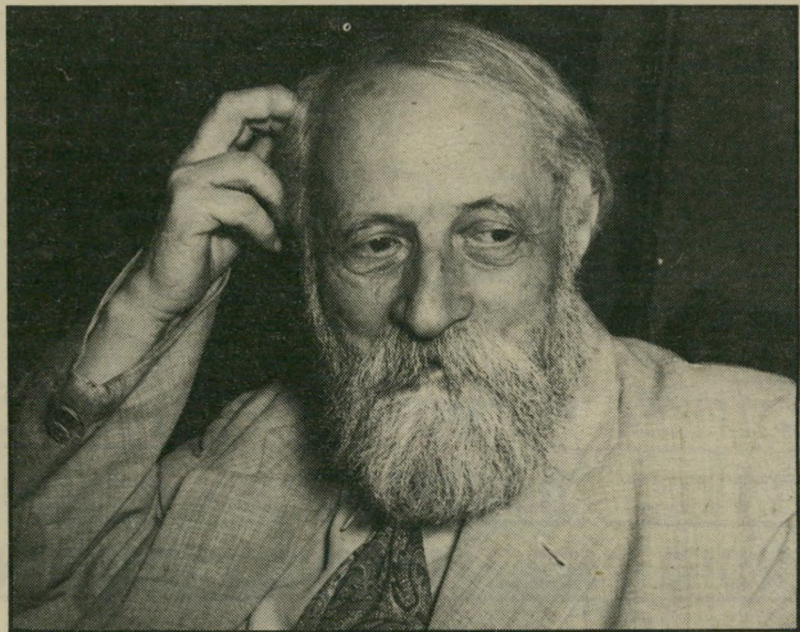
נפטרה ♦ מרלקת-דיאון, בכפר חנ"ד, בגיל 112, דויד ולקנין, אחד התושבים הקשישים של הארץ, יוצא מאירוקו ואב ל-16 בנים ובנות. הוא לא עישן מעולם, אך הקפיד לשמות, מדי יום, כמה כוסיות עראק והירבה באכילת תמרים ואגוזים.

ליותר פגיע עליידי נודדים שעקב השאיפה לחרות רוחנית, מוכנים לקחת על עצמם שנים רבות של חיים בשקר ובהתחזות כדי להגיע למקור השילטון — משמע המחשב המרכזי — ולבצע בו את החבלה הגדולה. במילים אחרות, אני לא מאמין כי הסכנה העצומה של האנושות טמונה בשילטון הדיקטטורי.

אורול היה אמן, בכל יצירה גדולה של אמנות יש מימד נבואי, למטרות אזהרה או הבטחה. ואורול צדק, ואני רואה בכך תרומה גדולה. הוא צדק בכך, שהזהיר את העולם מסכנת הדיקטטורה. אך יש הבדל בין להזהיר את העולם מדיקטטורה ובין להאמין שהדיקטטורה תביא לסוף העולם.

הסכנה האמיתית לקיומו של העולם היא, לדעתי, לא הדיקטטורה, אלא באדיאולוגיה ללא רסן וללא היגיון הטמונה, למשל, במישורו של חומייני, שיש לה סיכוי לשלוט בטווח ארוך על העולם. הסכנה היא בקיצוניות, העלולה לגרום אסון. עקב האמצעים הטכנולוגיים העומדים לרשות הדיקטטורה בסינגון חומייני: משמע השקפת עולם האומרת, המוות יכול להיות גאולה ניצחית ומכאן שאילו השמדת האנושות לא מפחידה, ואני חושש כי אין מספיק מדינות כעולם שהן באופן אדיאולוגי חסינות לגבי הכוח המרובן של השקפות אלה.

ומה אצלנו? האם ייתכן את הקיצוניים הדתיים שיתלטו ויכבו את האדיאולוגיה שלהם, האם ייתכן כי אותה אדיאולוגיה האומרת כי, משוררה מוצהר רק המוות" אסרית במדינת ישראל 1984?

מקיב-מדינה בובר

עם ישראל תמיד נהנה משני העולמות

אני כלל וכלל לא פסימי בסוגיה זו. אצל הרתיים תמיד היו נטיות לשילטון דיקטטורי אך הן מעולם לא התגשמו. רוקא ברת היהודית זה לא ייתכן. כי יש בה משהו סקרני וספקני. לכל דבר יש מחיר ומחיר העצמאות היהודית הוא הבאלאגן הישראלי.

אסור לשכוח כי המדינה לא הוקמה עליידי תלמידיהם של וייצמן או של ז'בוטינסקי או של

אצל הדתיים תמיד היו נטיות לשילטון דיקטטורי, אך הן מעולם לא התגשמו!

מרטין בוכר. המדינה קמה עליידי קיום ברוזמני של כל הקבוצות הללו, כך שקבוצה אחת הפעילה אלימות והשניה, כמו זו של בוכר ווייצמן, יכלה להגיד זה מיעוט.

עם ישראל תמיד נהנה משני העולמות, מהנביאים ומהמלכים, מהסנהדרין ומהמימטר האזרחי, מאנשים כמו אריק שרון ומאנשים כמו אורי אבנרי, וזה מה שהציל את עם ישראל וזה מה שיציל אותו גם להבא. כך אני מאמין.

שרית ישי

הערך המבוקש. אבל אז יהיה קל עליידי מחזיקה של קטעים בלתי-רצויים במחשב, לשנות את ההיסטוריה. קרייטלר טוען כי השיחה בין השניים לא גילתה את אמריקה ואינה חדשה.

השיטה הזו קיימת כבר 3500 שנה. אביו הרחמי של משה רבנו, פרעה המצרי, שינה את הדת המצרית והפך אותה למנות-איטית. אחרי

הרבה יותר קל לכתוב ביקורת שלילית, מאשר ביקורת חיובית, וזה חופס גם לגבי יבויים!

מותו מחקו החוקרים את שמו מכל הפסלים ומכל האבנים ולא העלו בדעתם כי אי-פעם תומצא שיטה חדשה, שבה אפשר יהיה לראות את המחקר.

כשנשרפה הסיפריה באלכסנדריה, לפני 2000 שנה, לא ידעו שמישהו ילמד אי-פעם על הפילוסופיה העתיקה. כיצד, אם כך, יודע האיש המברטיניקה שלא ימצא איוו פרופסור תימוני

מת-לאביב או מבירזיית, שיקח את האנציקלופדיה, המודפסת עדיין, כמו שהיא, יסתיר אותה בבור ואחרי דור או שניים היא תימצא.

ומה בקשר למחשב ההולך ומשתלט על חיינו עקב ריבוי אינספור מצוינות רבות על כל אורח?

המחשב אמנם יכול ליצור שיטה של אחסנת אינפורמציה מושלמת על כל אדם ואיסוף ושליטה במרכז בקרה. קיים מצב שבו לא ייתכן שיקרה משהו בעולם ושהמנהיגות לא תדע. מה שלא מביאים בחשבון הוא מספיק שאדם אחד מאלה שיש להם גישה למחשב מכניס לתוכו שתי הוראות: לפי עיקרון המיספרים המיקריים תזין בכל אינפורמציה המישיית את הפסיק במקום אחר. והוראה שניה: כל אימת שידרשו ממך את האינפורמציה שנתתי לך תגיד — אין אינפורמציה. או יהיה הכל מבובל ובלי עיקרון שאפשר לתפוס ואז כל המערכת מתמוטטת והארכיב המיוזן יותר בטוח מכל תוכנית מחשב. אך, האם לא ייתכן שגם במיקרה כזה, תמיד יימצא מחשב אחר שיוגלה את השגיאה?

נכון, אבל קל מאוד, עליידי מניפולציה קטנה במחשב להקשות. הרי בארצות-הברית יכול כל סטודנט מתחיל למדע-המחשבים להיכנס לתוכניות הכי סודיות של הפנטגון, ומכאן, שהרעיון כי אפשר לשלוט על האדם באופן מוחלט מוטעה. ובכלל, דווקא מרכזיות השילטון הופכת אותו